HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

15 septembrie 2011 *

În cauza C-264/09,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 14 iulie 2009,

Comisia Europeană, reprezentată de doamna O. Beynet, precum și de domnii F. Hoffmeister și J. Javorský, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Republicii Slovace, reprezentată de doamna B. Ricziová, în calitate de agent,

pârâtă,

* Limba de procedură: slovaca.

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (raportor), E. Levits și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,
grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 15 martie 2011,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, întrucât nu a asigurat un acces nediscriminatoriu la rețeaua de transport, Republica Slovacă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 20 alineatul (1) și al articolului 9 litera (e) din Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European

și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de abrogare a Directivei 96/92/CE (JO L 176, p. 37, Ediție specială, 12/vol. 2, p. 61).

Cadrul juridic

Acordul dintre Confederația Elvețiană și Republica Federativă Cehă și Slovacă privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor

2 Potrivit articolului 1 alineatul (1) din Acordul încheiat la 5 octombrie 1990 între Confederația Elvețiană și Republica Federativă Cehă și Slovacă privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor (denumit în continuare „Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor"), termenul „investitor" desemnează:

„[...]

(b) entitățile juridice, inclusiv societățile, societățile înregistrate, societățile de persoane sau alte organizații care sunt constituite sau organizate în orice alt mod în conformitate cu legislația acestei Părți Contractante și care au sediul, simultan cu activitățile economice reale, pe teritoriul aceleiași Părți Contractante;

[...]"

3 Potrivit articolului 1 alineatul (2) din acest acord, termenul „investiție” include toate categoriile de active patrimoniale și în special:

„[...];

(c) creanțele și drepturile asupra oricărei prestații cu valoare economică;

[...]”

4 Articolul 4, intitulat „Protecție și tratament”, prevede:

„[...]

(2) Fiecare Parte Contractantă asigură, pe teritoriul său, un tratament just și echitabil investițiilor realizate de investitorii celeilalte Părți Contractante. [...]

[...]”

5 Potrivit articolului 6 din același acord, intitulat „Deposedare și despăgubire”:

„(1) Niciuna dintre Părțile Contractante nu va aplica, nici în mod direct, nici în mod indirect, măsuri de expropriere ori de naționalizare sau orice altă măsură cu același caracter sau cu același efect împotriva investițiilor realizate de

investitorii celeilalte Părți Contractante, cu excepția cazului în care măsurile respective sunt luate în interes public și cu condiția ca aceste măsuri să fie nediscriminatorii, conforme cu dispozițiile legale și să presupună acordarea unei despăgubiri efective și adecvate. [...]

[...]"

Tratatul privind Carta Energiei

6 Potrivit articolului 10 alineatul (1) din Tratatul privind Carta Energiei, semnat la Lisabona la 17 decembrie 1994 (denumit în continuare „TCE"), aprobat în numele Comunităților Europene prin Decizia 98/181/CE, CECO, Euratom a Consiliului și a Comisiei din 23 septembrie 1997 privind încheierea de către Comunitățile Europene a Tratatului privind Carta Energiei și a Protocolului la Carta Energiei privind eficiența energetică și aspectele conexe referitoare la mediu (JO 1998, L 69, p. 1, Ediție specială, 12/vol. 1, p. 253):

„Fiecare parte contractantă încurajează și creează, în conformitate cu dispozițiile prezentului tratat, condiții de stabilitate, echitate, favorabile și transparente pentru realizarea de investiții în regiune de către investitorii celorlalte părți contractante. Aceste condiții includ angajamentul de a acorda, în orice moment, investitorilor altor părți contractante un tratament loial și echitabil. Aceste investiții beneficiază, de asemenea, de cea mai constantă protecție și securitate și nicio altă parte contractantă nu va împiedica, în niciun mod, prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii, gestionarea, menținerea, folosirea, beneficierea de sau lichidarea acestora. În niciun caz, aceste investiții nu pot fi tratate mai puțin favorabil decât impune dreptul internațional, inclusiv obligațiile tratatelor. Fiecare parte contractantă respectă obligațiile care îi revin referitor la un investitor sau la investiția unui investitor din orice altă parte contractantă."

7 Potrivit articolului 13 din acest tratat, intitulat „Exproprierea”:

„(1) Investițiile investitorilor unei părți contractante realizate în regiunea unei alte părți contractante nu sunt naționalizate, expropriate sau supuse uneia sau mai multor măsuri care au un efect echivalent naționalizării sau exproprierii, denumite în continuare «expropriere», cu excepția cazului în care exproprierea este:

(a) pentru un scop care este în interes public;

(b) nediscriminatorie;

(c) realizată cu garanțiile prevăzute de lege

și

(d) însoțită de plata unei compensații prompte, adecvate și efective.

Această compensație echivalează cu valoarea de piață justă a investiției expropriate în momentul imediat anterior celui în care exproprierea sau anunțarea exproprierii au fost făcute publice oficial și au afectat valoarea investiției, denumită în continuare «data evaluării».

Valoarea de piață justă este exprimată, la cererea investitorului, într-o monedă liber convertibilă, pe baza cursului de schimb existent pe piață la data evaluării. Compensația include, de asemenea, dobânda la valoarea pieței, stabilită pe baza pieței între data exproprierii și data plății.

[...]"

Reglementarea Uniunii

8 Potrivit articolului 2 din Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, Republicii Estonia, Republicii Cipru, Republicii Letonia, Republicii Lituania, Republicii Ungare, Republicii Malta, Republicii Polone, Republicii Slovenia și Republicii Slovace și adaptările Tratatelor care stau la baza Uniunii Europene (JO 2003, L 236, p. 33), „dispozițiile Tratatelor originare și actele adoptate înainte de aderare de instituții [...] sunt obligatorii pentru noile state membre și se aplică în statele membre respective în condițiile prevăzute în aceste Tratate și în prezentul act".

9 Articolul 9 litera (e) din Directiva 2003/54 prevede:

„Fiecare operator de rețele de transport are obligația:

[...]

(e) să asigure un tratament nediscriminatoriu între utilizatorii sau categoriile de utilizatori ai rețelei, îndeosebi în favoarea întreprinderilor conexe;

[...]”

10 Articolul 20 alineatul (1) din această directivă prevede:

„Statele membre asigură punerea în aplicare, pentru toți consumatorii eligibili, a unei rețele de acces al terților părți la rețelele de transport și de distribuție. Acest sistem, bazat pe tarife publicate, trebuie aplicat, în mod obiectiv și fără discriminare, între utilizatorii rețelei. Statele membre garantează că aceste tarife sau metodele de calcul al acestora sunt aprobate înainte de intrarea lor în vigoare în conformitate cu articolul 23 și că aceste tarife și metodele de calcul, atunci când sunt aprobate doar metodele de calcul, sunt publicate înainte de intrarea lor în vigoare.”

Istoricul cauzei și procedura precontencioasă

11 La 27 octombrie 1997, Aare-Tessin AG für Elektrizität (denumită în continuare „ATEL”), întreprindere cu sediul în Olten (Elveția), și Slovenské elektrárne a.s., întreprindere cu sediul în Bratislava (Slovacia) și căreia i-a succedat Slovenská elektrizačná prenosová sústava a.s. (denumită în continuare „SEPS”), acționând în calitate de administrator al rețelei de transport slovace, au încheiat un contract de recunoaștere a unui drept de tranzit prin rețeaua de înaltă tensiune deținută de Slovenské elektrárne a.s. în Slovacia (denumit în continuare „contractul în cauză”). Potrivit articolului 3 din acest contract, SEPS a acordat ATEL un drept de tranzit garantat pentru o capacitate

de 300 MW între Polonia și Ungaria, de la 1 octombrie 1998 până la 30 septembrie 2014. ATEL poate dispune în mod liber de acest drept.

12 Dreptul de tranzit rezervat ATEL reprezintă contrapartida pentru contribuția sa financiară la construcția liniei de transport pe care beneficiază de acest drept, contribuție care depășește 50 % din cheltuielile de construcție efectuate.

13 După punerea în întârziere a Republicii Slovace, Comisia i-a adresat acesteia din urmă la 15 decembrie 2006 un aviz motivat în care aprecia că, prin rezervarea unei capacități la nivelul „interconexiunii SEPS" pe liniile care conectează rețeaua slovacă de rețelele poloneză și maghiară, Republica Slovacă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Directivei 2003/54.

14 Prin scrisoarea din 9 februarie 2007, Republica Slovacă a răspuns la acest aviz motivat arătând că contractul în cauză nu era un contract de acces preferențial, ci un contract de investiții. Republica Slovacă a arătat de asemenea că, în pofida negocierilor desfășurate în vederea rezilierii sau a modificării contractului, ATEL dorea ca acesta să fie executat și ca Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor să fie respectat.

15 Considerând că Republica Slovacă nu a remediat neîndeplinirea obligațiilor imputată, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Cu privire la acțiune

Argumentele părților

16 Comisia arată, în primul rând, că Republica Slovacă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 9 litera (e) și al articolului 20 alineatul (1) din Directiva 2003/54, care impun asigurarea unui acces nediscriminatoriu la rețeaua de transport.

17 Astfel, potrivit Comisiei, dreptul de tranzit preferențial pe care SEPS l-a recunoscut ATEL până la 30 septembrie 2014 o plasează pe aceasta din urmă într-o poziție privilegiată în raport cu ceilalți utilizatori ai rețelei.

18 Comisia arată, în al doilea rând, că, contrar celor susținute de Republica Slovacă, pentru a justifica încălcarea acestei directive, nu poate fi invocat articolul 307 primul paragraf CE. Astfel, această dispoziție ar avea vocație de a se aplica numai dacă ar exista o incompatibilitate între obligațiile care rezultă, pentru statele care aderă, din convențiile încheiate anterior datei aderării lor la Uniunea Europeană și dreptul comunitar. Or, potrivit Comisiei, între Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor și acest drept nu există nicio incompatibilitate. În plus, acordul menționat nu ar obliga în niciun mod Republica Slovacă să mențină aplicabil contractul în cauză. Dimpotrivă, aceasta ar avea deplina libertate de a denunța contractul pentru a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul Directivei 2003/54.

19 În al treilea rând, Comisia arată că, întrucât articolul 4 alineatul (2) și articolul 6 din acordul menționat nu impun executarea contractului în cauză până la expirarea sa, la 30 septembrie 2004, nu ar exista nicio obligație, în sensul articolului 307 primul

paragraf CE care ar împiedica Republica Slovacă să rezilieze acest contract și să stabilească astfel un acces nediscriminatoriu la rețeaua de transport, în conformitate cu Directiva 2003/54.

20 În memoriul în apărare, Republica Slovacă consideră, în primul rând, că contractul în cauză nu este discriminatoriu în raport cu ceilalți operatori de pe piața slovacă a electricității.

21 În al doilea rând, Republica Slovacă apreciază că este necesar să se considere că contractul în cauză nu constituie un contract de acces preferențial, ci un contract de investiții. Aceasta precizează că dreptul de tranzit este numai o formă specifică de retribuire a investiției efectuate de ATEL în temeiul contractului și că însăși retragerea garanției cu privire la dreptul de tranzit ar conduce la introducerea unei discriminări împotriva acestei societăți în raport cu ceilalți operatori de pe piață. Astfel, prin această retragere, ATEL ar fi supusă aceluiași tratament ca ceilalți operatori de pe piață, în condițiile în care aceștia nu ar fi efectuat nicio investiție la rețeaua de transport slovacă. Aceasta ar echivala cu o privare a societății respective de drepturile sale, fără o compensație adecvată, și ar fi în contradicție nu numai cu contractul în cauză, ci și cu TCE, care ar fi parte integrantă din dreptul comunitar.

22 În ceea ce privește, în al treilea rând, protecția investiției efectuate de ATEL, în temeiul TCE, Republica Slovacă arată că acest tratat exclude o interpretare a Directivei 2003/54 în sensul că ar impune retragerea garanției cu privire la dreptul de tranzit de care beneficiază ATEL, de vreme ce această directivă nu poate aduce atingere protecției investitorilor, garantată de TCE. Or, interpretarea Directivei 2003/54 pe care o invocă Comisia ar avea drept consecință să permită ATEL să susțină, cu ocazia unui eventual arbitraj, că retragerea garanției cu privire la dreptul de tranzit, fără acordarea unei compensații convenabile, constituie o încălcare a dispozițiilor în

materie de expropriere (articolul 13 TCE), o încălcare a dreptului la un tratament loial și echitabil (articolul 10 TCE) sau o încălcare a clauzei contractului în cauză [articolul 10 alineatul (1) ultima teză TCE].

23 În al patrulea rând, Republica Slovacă arată că, fie și în ipoteza în care retragerea garanției cu privire la dreptul de tranzit nu ar îndeplini condițiile unei exproprieri directe și chiar dacă această măsură ar fi adoptată în interes general, ATEL ar putea demonstra existența unei exproprieri indirecte legale care putea fi realizată numai cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute în materie de expropriere, inclusiv a celor care impuneau plata unei compensații investitorului în cauză.

24 În al cincilea rând, acest stat membru consideră neîntemeiate afirmațiile Comisiei potrivit cărora, pe de o parte, rezilierea contractului în cauză nu ar fi contrară dispozițiilor articolului 4 alineatul (2) din Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor, care impune un tratament just și echitabil al investițiilor, de vreme ce ATEL era în măsură să anticipeze intrarea Republicii Slovace în Uniune și liberalizarea pieței energiei și, pe de altă parte, Republica Slovacă nu își asumase față de Confederația Elvețiană angajamentul de a nu introduce modificări legale care să determine o reziliere a contractului în cauză înainte de expirarea acestuia la 30 septembrie 2014.

25 În memoriul în replică, Comisia arată că sunt lipsite de temei afirmațiile Republicii Slovace potrivit cărora, pe de o parte, încălcarea a încetat, de vreme ce practicile în vigoare s-au schimbat de la 1 ianuarie 2008, astfel încât, de la acel moment, ATEL nu a mai beneficiat de un acces preferențial și, pe de altă parte, modificarea contractului în cauză ar presupune acordarea unei compensații conform dreptului internațional, care ar avea caracter oneros.

26 În această privință, Comisia susține că, pe de o parte, potrivit unei jurisprudențe constante, o simplă practică nu poate pune capăt unei încălcări, de vreme ce dispoziții obligatorii contrare dreptului comunitar rămân în vigoare și că, în speță, încălcarea durează atât timp cât contractul în cauză nu este modificat sau reziliat. Pe de altă parte, întreprinderilor li s-ar permite să beneficieze de o compensație, în temeiul dispozițiilor dreptului internațional sau ale dreptului național, pentru pierderea drepturilor contractuale pe care se întemeiază tratamentul preferențial rezultat din investițiile pe care le-au efectuat.

27 Comisia deduce că, întrucât Republica Slovacă nu reușește să demonstreze că Directiva 2003/54 ar fi contrară TCE, argumentarea sa, întemeiată pe articolul 307 CE, cu privire la angajamentele internaționale ale Comunității Europene este neîntemeiată.

28 În ceea ce privește argumentul invocat de Republica Slovacă potrivit căruia rezilierea contractului în cauză ar fi contrară articolului 4 alineatul (2) din Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor, prin faptul că nu ar constitui un tratament just și echitabil, Comisia răspunde că niciun investitor nu se poate aștepta în mod legitim la un cadru legal imuabil și că investitorii avizați știau sau ar fi trebuit să știe că repercusiunile aderării la Uniune asupra situației juridice din Republica Slovacă ar fi considerabile. Astfel, articolul 4 alineatul (2) din acest acord nu ar obliga nicidecum Republica Slovacă să mențină un sistem de acces discriminatoriu la rețeaua de transport precum cel care rezultă din contractul în cauză.

Aprecierea Curții

29 Apărarea Republicii Slovace se întemeiază atât pe TCE, cât și pe Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor.

30 Întrucât acest din urmă acord vizează în mod direct protecția investițiilor, este necesar să se examineze apărarea Republicii Slovace întemeiată pe acest acord.

31 Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor a fost încheiat la 5 octombrie 1990, respectiv înaintea aderării Republicii Slovace la Uniune, care a intervenit abia la 1 mai 2004. Acest acord, care stabilește obligații în sarcina Republicii Slovace în ceea ce privește investițiile realizate pe teritoriul său, conține prevederi care asigură protecția investițiilor efectuate de investitorii elvețieni în Slovacia.

32 În consecință, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 77 din concluzii, deși Republica Slovacă era obligată, conform acestui acord, să își îndeplinească obligațiile rezultate din contractul în cauză, eventuala discriminare legată de tratamentul preferențial acordat ATEL ar fi justificată, chiar dacă ar trebui să fie considerată neconformă cu Directiva 2003/54.

33 Pentru a verifica dacă această situație se regăsește în speță, trebuie să se examineze dacă accesul preferențial acordat ATEL trebuie considerat o investiție care la acea dată intra sub incidența acordului menționat. Numai într-o asemenea ipoteză va trebui să se examineze și dacă Republica Slovacă ar fi putut rezilia contractul în cauză fără încălcarea acestui acord.

34 Potrivit articolului 1 alineatul (2) litera (c) din Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor, acesta se aplică investițiilor, definite drept „toate categoriile de active patrimoniale” și în special „creanțelor și drepturilor asupra oricărei prestații cu valoare economică”.

35 În speță, prin plata a mai mult de 50 % din costurile de construcție ale liniei de transport de la Krosno (Polonia) la Lemesany (Slovacia), ATEL a dobândit un drept de tranzit pe această linie pentru o anumită capacitate. Cu alte cuvinte, obligația care revenea SEPS de a acorda ATEL o capacitate de transport la simpla cerere a acesteia face parte din remunerația prevăzută în contract drept contrapartidă pentru contribuția financiară convenită de ATEL pentru construcția liniei de transport în cauză.

36 În aceste împrejurări, dreptul de tranzit dobândit de ATEL are în mod vădit o valoare economică, în măsura în care îi garantează, pentru o anumită capacitate, accesul la rețeaua de transport slovacă necesar pentru a putea vinde electricitate în Polonia cu trecere prin Ungaria.

37 În consecință, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 71 din concluzii, investiția efectuată de ATEL trebuie considerată o investiție în sensul articolului 1 litera (c) din Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor, pe care Republica Slovacă este obligată să o protejeze, în temeiul articolului 4 alineatele (1) și (2) din același acord.

38 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă o eventuală reziliere de către SEPS a contractului în cauză ar genera, din perspectiva obligațiilor internaționale ale Republicii Slovace, o încălcare de către acest stat membru a acordului menționat.

39 În speță, contrar celor arătate de Republica Slovacă, Comisia apreciază că rezilierea acestui contract nu contravine nici articolului 4 alineatul (2) din acordul respectiv, care prevede un tratament just și echitabil al investițiilor, nici articolului 6 din același acord, în măsura în care nu constituie o expropriere în sensul acestei dispoziții.

40 În această privință, trebuie amintit că, deși Curții nu îi revine sarcina de a interpreta Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor, trebuie examinate totuși elementele care permit să se stabilească dacă acest acord prevede pentru Republica Slovacă o obligație căreia, în sensul articolului 307 primul paragraf CE, nu i se poate aduce atingere prin dispozițiile Tratatului CE.

41 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 307 primul paragraf CE are ca obiect să precizeze, în conformitate cu principiile dreptului internațional, astfel cum rezultă din articolul 30 alineatul (4) litera (b) din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor din 23 mai 1969, că aplicarea Tratatului CE nu afectează angajamentul asumat de statul membru în cauză de a respecta drepturile țărilor terțe care rezultă dintr-o convenție anterioară, precum și de a-și îndeplini obligațiile corelative (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 octombrie 1980, Burgoa, 812/79, Rec., p. 2787, punctul 8).

42 În plus, pentru a stabili dacă o normă comunitară poate fi lipsită de efecte printr-o convenție internațională anterioară, trebuie să se analizeze dacă respectiva convenție impune statului membru vizat obligații a căror executare poate fi totuși solicitată de statele terțe care sunt părți la convenție (Hotărârea din 2 august 1993, Levy, C-158/91, Rec., p. I-4287, punctul 13).

43 Potrivit Republicii Slovace, Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor impune ca aceasta să mențină în vigoare obligația SEPS de a garanta accesul preferențial al ATEL la linia de transport vizată de contractul în cauză.

44 Or, trebuie amintit că în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 4 iulie 2000, Comisia/Portugalia (C-62/98, Rec., p. I-5171, punctul 49), Curtea a precizat că, deși, în contextul articolului 307 CE, statele membre au libertatea de a alege măsurile pe care trebuie să le adopte pentru a elimina incompatibilitățile existente între o convenție

precomunitară și Tratatul CE, în cazul în care un stat membru întâmpină dificultăți care fac imposibilă modificarea unui acord, nu poate fi exclusă obligația acestuia de a denunța acest acord.

45 În respectiva cauză, Curtea considerase în mod special că, întrucât acordul vizat conținea o clauză care privea în mod explicit posibilitatea de a fi denunțat, denunțarea acordului de către Republica Portugheză nu se opunea drepturilor de care Republica Angola beneficia în speță în temeiul acestuia (Hotărârea Comisia/Portugalia, citată anterior, punctul 46).

46 Se impune totuși constatarea că contractul în cauză nu conține nicio clauză cu privire la posibilitatea de denunțare.

47 În ceea ce privește posibilitatea Republicii Slovace de a rezilia contractul menționat cu respectarea articolului 6 din Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor, trebuie arătat că această dispoziție consacră o protecție largă a investițiilor care acoperă nu numai măsurile de expropriere directă și indirectă, ci și măsurile care au același efect cu exproprierea.

48 Prin urmare, în măsura în care o astfel de reziliere a contractului în cauză ar avea drept consecință privarea ATEL de remunerația prevăzută în contractul respectiv drept contrapartidă pentru contribuția sa financiară la linia de transport dintre Krosno și Lemesany, o asemenea măsură ar aduce atingere drepturilor ATEL și ar avea, prin urmare, același efect ca o expropriere în sensul articolului 6 din Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor.

49 Desigur, respectivul articol 6 consacră și un drept la despăgubire ca urmare a atingerii aduse dreptului investitorului de a nu fi expropriat. Cu toate acestea, obligația de despăgubire în cazul exproprierii nu are ca efect eliminarea obligației Republicii Slovace de a nu adopta măsuri de expropriere împotriva investițiilor protejate prin Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor.

50 Trebuie adăugat, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 105 din concluzii, că Republica Slovacă nu poate modifica prevederile sau efectele contractului în cauză prin legislația sa și nici nu îl poate lipsi de efecte juridice. O legislație slovacă ce ar declara nevalide și inaplicabile contractele care acordă acces preferențial la rețeaua de transport nu ar schimba cu nimic faptul că SEPS ar rămâne în continuare obligată din punct de vedere juridic prin contractul în cauză. În consecință, singura posibilitate de care ar dispune Republica Slovacă pentru a se conforma obligației care îi revine ar consta în adoptarea unei legislații care ar viza SEPS și prin care aceasta din urmă ar fi împiedicată să pună în aplicare contractul menționat, ceea ce ar echivala cu o expropriere indirectă din dreptul de tranzit de care beneficiază ATEL.

51 Având în vedere cele de mai sus, se impune constatarea că accesul preferențial acordat ATEL poate fi considerat o investiție protejată prin Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor, iar potrivit articolului 307 primul paragraf CE, dispozițiile Tratatului CE nu îi pot aduce atingere.

52 În aceste condiții, trebuie să se considere că, presupunând chiar că accesul preferențial acordat ATEL nu ar fi conform cu Directiva 2003/54, acest acces preferențial este protejat prin articolul 307 primul paragraf CE.

53 În consecință, acțiunea formulată de Comisie trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

54 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Republica Slovacă a solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Comisia Europeană la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături